ÅRSMELDING OG REKNESKAP
2022

(Grønvatnet med Svartegge i bakgrunnen.)

SKJÅK ALMENNING

ÅRSMØTET BLIR HALDE PÅ SKJÅK TURISTHEIM
TYSDAG 25. APRIL 2023 kl. 11.00

<u>Sakliste:</u>

1. Godkjenning av innkalling og sakliste
2. Val av møteleiar og sekretær
3. Val av 2 av dei frammøtte bruksberettiga til å skrive under protokollen
4. Årsmelding og rekneskap for 2022
5. Orientering frå styret og styret sine planar for det komande året
6. Fastsetjing av godtgjersle i 2023 for styremøte og andre møter, og fast godtgjersle til styreleiaren
7. Oppnemning av revisor og fastsetjing av godtgjersle for revisjonsarbeid
8. Val av 2 av 3 medlemmar til Revisjons- og kontrollutval 2023-2025
9. Handsaming av evt. innkomne saker (må leverast skriftleg på almenningskontoret seinast 1 veke før årsmøtet)

Styret for Skjåk Almenning

****

Skjåk Almenning - til det beste for jordbruket og til glede for alle

ÅRSMELDING 2022

1. EIGARSKAP OG ORGANISERING

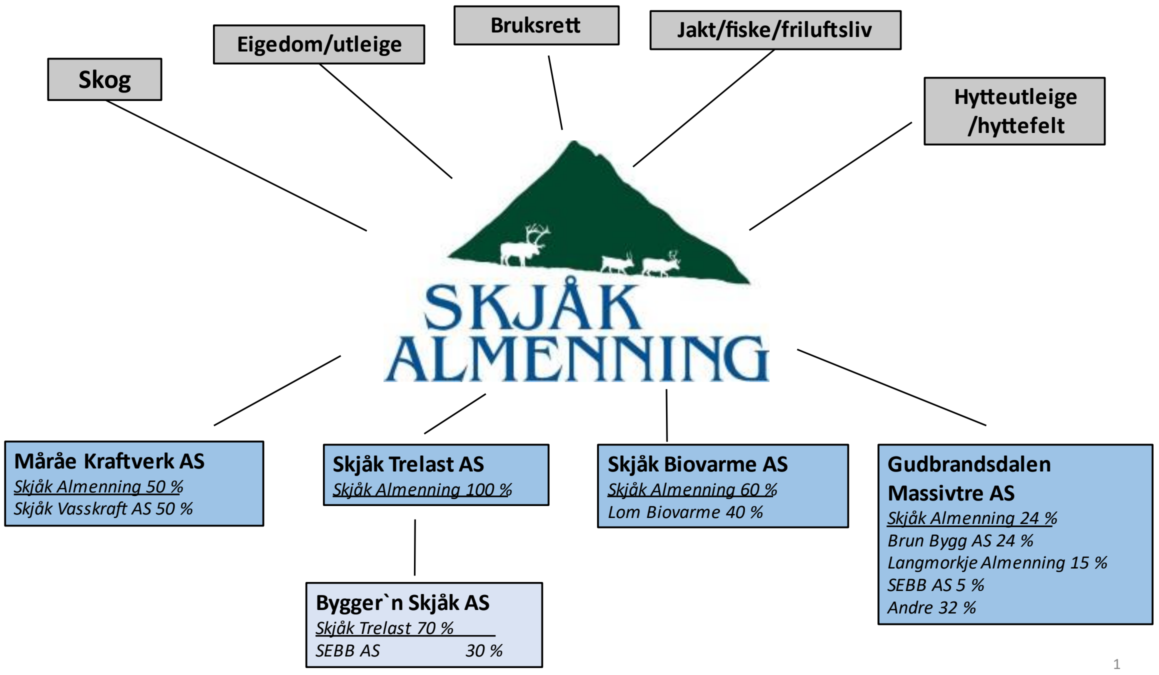

Almenningsstyret

Kjell Egil Ramstad (styreleiar)	2020-2024	Arnstein Fjerdingren	2022-2026
Mona H. Grimstad (nestleiar)	2020-2024	Vidar Vange	2022-2026
Kjell Aaboen	2020-2024	Ragnhild Løkken	2022-2026
Bjørnar K. Stenersen	2020-2024		

Vara for styret

Pål Eiesar	2020-2024	Malene Dagsgard	2022-2026
Susanne R. Brenna	2020-2024	Marius Andreassen	2022-2026
Ola Steinbakke	2020-2024	Bernt Joachim Dahl	2022-2026
Else Mona S. Bøye	2020-2024		

Valkomite

Hans Sæther	2022-2024	Rune Plassen (vara)	2022-2024
Liv Oddrun Maurstad	2022-2024	Tore Gjeilo (vara)	2022-2024
Siv Andersbakken	2022-2024		
Anita Tråstad	2022-2024		

Styremedlemmar og varamedlemmar er valde for 4 år om gongen. Funksjonstida for styreleiar og nestleiar er 2 år.

Møter og revisjon

Det er halde 8 ordinære styremøte i 2022, der det til saman vart handsama 58 saker. Det har i tillegg vore fleire arbeidsmøte. Revisor er Ernst & Young AS, medan revisjons- og kontrollutvalet består av: Egil Mork (2021-2023), Lars Petter Forberg (2021-2023) og Gudbrand Hyrve (2022-2024).

Representasjon

Skjåk Trelast AS	Kjell Egil Ramstad (styreleiar)
Bygger'n Skjåk AS	Kjell Egil Ramstad (styreleiar)
Breheimen Nasjonalparkstyre	Jo Trygve Lyngved
Reinheimen - Breheimen Villreinutval	Jo Trygve Lyngved (styreleiar) fram til årsmøtet i april. Birgit Bilstad f.o.m. årsmøte i april og Kjell Egil Ramstad
Bruksrettsutval Skjåk Almenning	Kjell Egil Ramstad, Vidar Vange og Ragnhild Løkken
Rådgjevande utval Reinheimen Nasjonalpark	Jo Trygve Lyngved
Rådgjevande utval Breheimen Nasjonalpark	Jo Trygve Lyngved
Skjåk Turløyper SA	Kristen Dagsgard
AS Vågåfisk	Kristen Dagsgard
Vedlikehaldsforeininga for Tundradalsvegen	Kjell Olstad (styreleiar)
Skjåk Biovarme AS	Jo Trygve Lyngved (styreleiar) og Kjell Egil Ramstad
Gudbrandsdal Massivtre AS	Jo Trygve Lyngved
Måråe Kraftverk AS	Kjell Egil Ramstad (nestleiar) og Jo Trygve Lyngved
Sameiget Sotvegen	Birgit Bilstad (styreleiar)

Skjåk Almenning har sekretærfunksjonen for Norsk Almenningsforbund.

Sylfest B. Forberg vart takka av med Norges Vel medalje etter 39 (!) års trufast teneste for Skjåk Almennina.

Tilsette

Almenningsstyrar	Jo Trygve Lyngved
Utmarksrettleiar	Birgit Bilstad
Utmarksrettleiar	Kristen Dagsgard
Utmarksretteliar	Kjell Olstad
Kontormedarbeidar	Kari Elin Sperstad
Økonomileiar	Astrid Bjørnstad
Sekretær Norsk Almenningsforbund	Sæbjørn Forberg
Skogsarbeidar – t.o.m. 1. juli 2022	Sylfest B. Forberg

Årsmøtet 2022

Årsmøte med val vart halde på Skjåk Turistheim 21. april 2022. Det deltok 30 bruksberettiga inkludert styret.

2. BRUKSRETT

Retningsliner for bruksrett med rabatt- og tilskotssatsar vart revidert i januar 2022 utan store endringar. I februar invaderte Russland Ukraina, noko som medførte ytterlegare uro i verdsmarknaden og prisar på viktige innsatsfaktorar i jordbruket som t.d. kunstgjødsel steig kraftig. Med dette som bakgrunn, i tillegg til eit ynskje om å bidra i enda større grad til landbruket, ville styret vurdere satsane på nytt, samt sjå på andre ordningar. Ulike moment har vorte drøfta gjennom året, og det har også vore møte mellom Skjåk Almenning og eigarlaget for å sjå på korleis auka ytingar evt. kan påverke eksisterande avtale mellom partane. Dette spørsmålet vart vidare stilt Landbruks- og matdepartementet, der attendemelding var at underskot og evt. utbetaling av kontantutbyte kunne dekkast av eigenkapitalen. Retningslinene for bruksrett vart igjen handsama av styret i desember, og rabattsatsen på flis til dyrestrø vart auka ytterlegare, samt at det vart innført eit eingongstilskott på kr 100 000,- til dei som investerer meir enn 3 MNOK i driftsbygning.

Bruksrettsgjennomgangen fortsette i 2022 med brev og synfaringar. Nokre bruk står i fare for å misse bruksretten sin, og målet er å avslutte gjennomgangen med endeleg styrevedtak i 2023. Det vart elles utført kontroll på uttak av bruksrettsytingar på 3 tilfeldig utvalde bruk også i 2022, ingen avvik vart funne.

I 2022 vart det 137 stk. (136) gardsbruk som søkte produksjonstillegg i Skjåk. Gjennom året vart det slept 4.913 (4.245) sau og lam, 861 (873) storfe og 585 (634) geit på utmarksbeite i Skjåk Almenning.

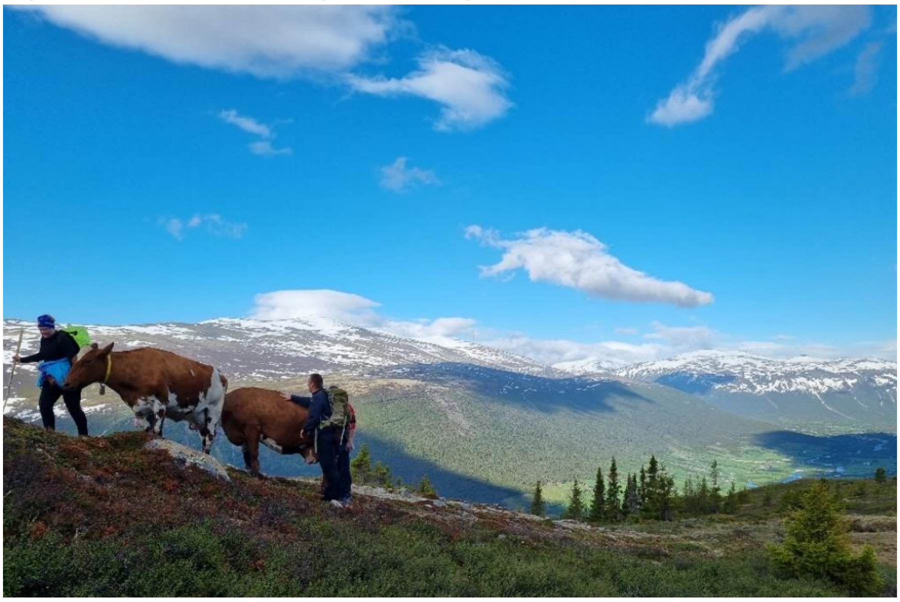

Tapet av sau til rovdyr var rekordhøgt, der forskjellen mellom besetningane var stor. Tapet utgjorde 588 (344) for sau, 1 (0) for storfe og 0 (0) for geit. Denne situasjonen og utviklinga er ikkje haldbar, og noko må gjerast for å halde tapstalet og rovdyrbestanden på eit akseptabelt nivå. Samla ytingar til bruks- og eigedomsberettiga frå Skjåk Almenning kom i 2022 på 2.7 MNOK. I tillegg kjem verdien av utmarksbeite som er stipulert til mellom 3,5 MNOK og 4 MNOK.

Landbrukskontoret driv framleis prosjektet "Laus ku og framtidstru", men prosjektet går nå mot førebels avslutning. Kommunane Skjåk, Lom, Vågå, Lesja og Dovre har i 2022 etablert prosjektet «Berekraftig sameksistens med sau og jerv i utmarka». Dette er eit interkommunalt samarbeid, med prosjektleiar frå landbrukskontoret i Lom og Skjåk. Prosjektet er bygd på den vedtekne tosidige målsettinga med 4 årlege ynglingar i region 3 samt full utnytting av utmarksressursane i heile fylket.

3. SKOGEN

Skjåk Almenning er medlem av Glommen Mjøsen Skogs FSC® gruppe-ordning (FSC-C103851) og skogforvaltningen på eigedomen skjer i tråd med FSC Prinsipper og Kriterier. Glommen Mjøsen Skog er sertifisert gjennom Soil Association Certification Ltd. I tillegg er Skjåk Almenning medlem av Glommen Mjøsen Skogs PEFC sertifikat, og følgjer Norsk PEFC Skogstandard.

Almenninga har eigen skogbruksplan og forvaltningsplan. Planane inkluderer kartlegging og omtale av miljø- og kulturminne og fleirbruksomsyn, og blir revidert regelmessig. Siste skogtakst frå 2015 viser eit produktivt skogsareal på 82.051 daa, der 1.718 daa utgjer nøkkelbiotopar. I tillegg er om lag 54.000 daa skogsareal verna gjennom naturvernlova og naturmangfaldlova. Sistnemnte er Reinheimen- og Breheimen Nasjonalparkar med tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat. Årleg tilvekst på det produktive arealet i hogstklasse 3, 4 og 5 er 15.100 m^3, medan årleg balansekvantum ligg på om lag 11.000 m^3. Hogstkvantumet er fordelt mellom kabelkranterreng og hogstmaskinterreng. Furu blir forynga ved planting eller naturleg forynging. Suppleringsplanting skjer der det er nødvendig og tilstanden til skogen blir vurdert som stabil og tilfredsstillande.
Ved gjennomføring av skogbrukstiltak blir det gjort før- og ettervurderingar. I dette ligg gjennomgang av aktuelle databaser for miljø og kulturminne. Biologisk rådgjevar er brukt der det er aktuelt med avklaring av enkelte artsfunn og naturtype-områder. Det er ikkje avdekt skader eller andre utilsikta forstyrringar på verneområde eller nøkkelbiotopar. Almenninga har heller ikkje kjennskap til uhell eller avvik knytt til andre kjente miljøverdiar siste år. Almenninga har aktivitet knytt opp mot fritidsaktivitetar og friluftsliv, og har gjennom representasjon og møter dialog med aktuelle brukargrupper. Skogsbilvegane er i hovudsak opne gjennom den snøfrie delen av året. Skjåk Almenning hadde eksternrevisjon av sin FSC-sertifikasjon også i 2022, på lik linje som 2021, 2019 og 2018. Det vart ikkje funne noko avvik.

Hogst

Innmålt kvantum i 2022 var 8.447 m^3, der bjørk utgjer 55 m^3, og furu resten. Av volumet var 61 %

sagtømmer, medan resten var slip og anna vyrkje. Av totalvolumet kjem 1.120 m^3 av tynningshogst. Snittprisen på skurtømmer og slip gjennom året var høvesvis 608 kr/m^3 (510) og 319 kr/m^3 (256). Sagtømmeret gjekk til Skjåk Trelast AS (94 %) og Moelven (6%), medan slipkvantumet gjekk til Skjåk Trelast (71 %) og Stora Enso (29 %). Vekstsesongen har vore over middels i alle høgdelag, men ekstra god vekst i dei øvre høgdelaga. All omsetning av vyrkje går gjennom Glommen Mjøsen SA, og det er også dei som står for hogst og framkøyring gjennom innleigde entreprenørar.

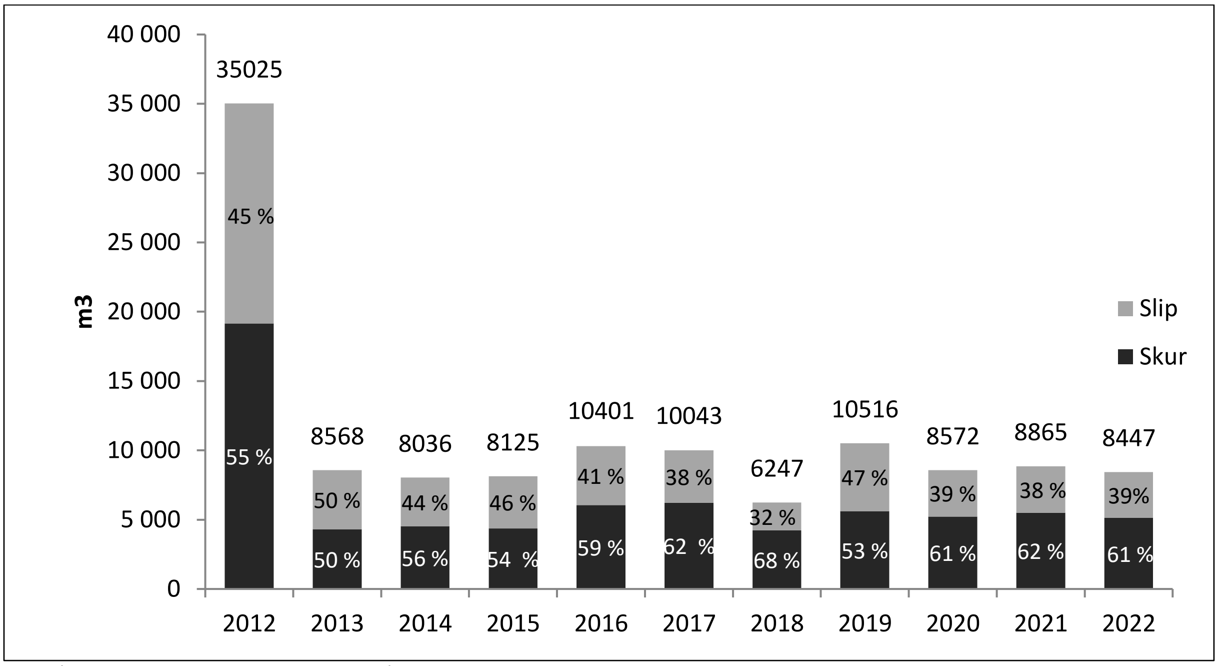

(Innmålt hogstkvantum 2012-2022, fordelt på slip og skurtømmer. Det høge volumet i 2012 er etter stormen Dagmar.)

Skogkultur

Bestandsgåande tynningsmaskin vart brukt i fleire bestand i 2022.

Planting er utført på 797 daa (nyplanting), med 749 daa furu og 48 daa gran. For furu er det planta 18.900 planter av A6, 63.808 A7 og 1.512 A8, Skjåkproveniens. For gran er det planta 2.500 planter i høgdelag 6. Det er i tillegg vore gjort suppleringsplanting med 16.200 planter fordelt på 233 daa. Kostnaden, inklusiv supplering, er 6,1 kr/plante (6,4). Det er utført ungskogpleie på 720 daa (120), med ein kostnad på 467 kr/daa (438). Det er gjennomført førehandsrydding på 73 daa. Det er ikkje utført markberedning eller gjødsling, og det er ikkje gjort bruk av kjemiske- eller biologiske midlar.Kostnadene over er før eventuelle tilskot. Kulturarbeidet blir i hovudsak gjort av Glommen-Mjøsen SA.

Veganlegg og naturskade

Sluttstilling av Gjerdevegen er gjort i 2022. Dette er ein ny skogsbilveg i klasse 3 i Jøingslie på om lag 320 m. Det er ikkje registrert store naturskadar på skog/skogsvegar av noko slag.

4. UTMARK

Storvilt

Hausten 2022 var det andre året i den 3-årige bestandsplanen for elg, hjort og rådyr i heile Skjåk. Fokuset har også i 2022 vore å redusere stamma av elg og hjort slik at den er tilpassa beitegrunnlaget, samt gjere forsøk på å dempe konfliktnivået mot skader på innmark. Beitesommaren 2022 var nok ganske god for storviltet samanlikna med dei 4 føregåande åra. Ein del nedbør og forholdsvis kaldt vær gav frodig beite i utmarka gjennom heile sommaren. Hausten var mild og snøfattig ut heile året – også høgt til fjells og langt vestover. Elgjakta vart forlenga ut november i Skjåk Almenning, som eit tiltak for å ta ut fleire elg i tråd med bestandsplan og målsetting.

Elg

Bestandsplanen legg opp til eit årleg uttak av elg i Skjåk på 100 dyr, og totalt inntil 300 elg + 90 tiltaks/skrapdyr i perioden 2021-2023. Med dette reknar ein med å nå målsettinga om å ha eit årleg uttak av tilvekst på ca. 55-75 elg per år for heile Skjåk.
Utvikling i slaktevekter og produktivitet i elgstamma har vorte dårlegare for kvart år, men med nokre ljospunkt for slaktevektene i 2022. Generelt var det skote færre dyr som vart premiert med halv pris pga. liten slaktevekt, og fleire dyr som fekk tillegg i pris pga. høge slaktevekter samanlikna med 2021. Med eit slikt system håpar ein at fleire gode produksjonsdyr blir spara, og ein tek ut «dårlege dyr». Det er tildelt 1 fri okse på kvart av dei 9 jaktlaga i heile treårsperioden. 6 av 9 jaktlag har skote den frie oksen, derav 3 frie oksar i 2022.
Tiltak med redusert pris for elg skote på innmark er vidareført, men med nokre endringar for å prøve å gjere uttaket meir spesifikt mot enkelte dyr. Skjåk kommune iverksette også i år skadefelling på innmark før ordinær jaktstart, desse er ikkje med i vår statistikk, men utgjorde 2 stk. I 2022 vart det felt totalt 90 elg i Skjåk Almenning, derav 12 skrapdyr, og 4 «innmarkselg» / tiltaksdyr med redusert pris. Totalt vart det felt 111 elg i heile Skjåk, nokså likt som året før.

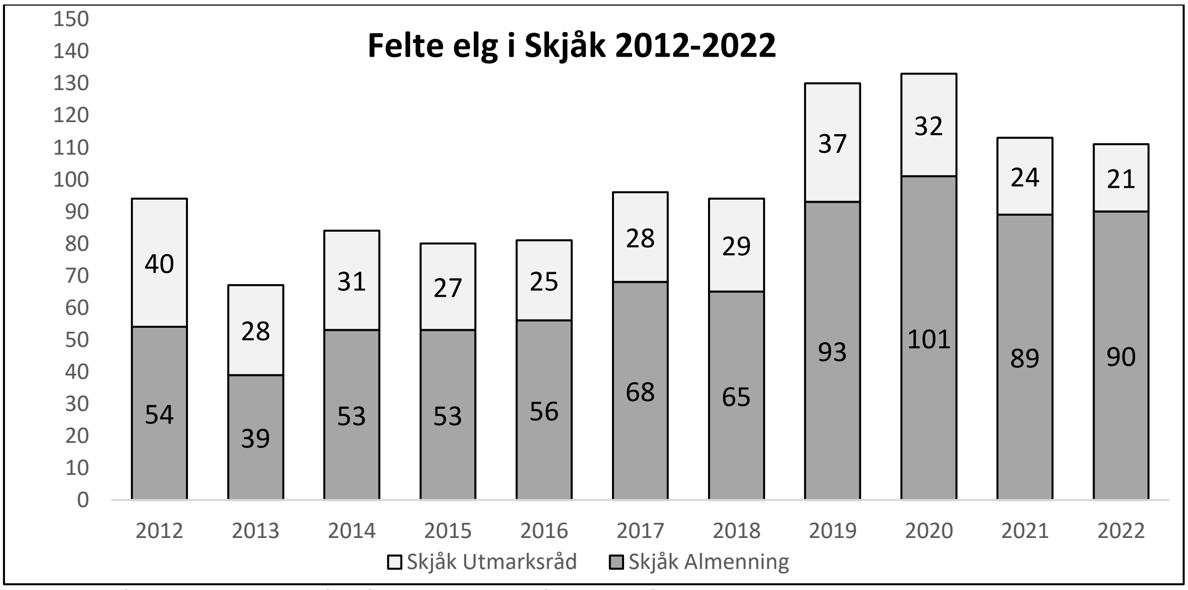

(Felt elg i Skjåk 2012-2022, fordelt på Skjåk Almenning og Skjåk Utmarksråd.)

Hjort

Det lagt opp til eit årleg uttak på inntil 360 hjort kvart år, totalt 1080 hjort i heile Skjåk i bestandsplanperioden. Dette er eit ynskje, meir enn eit realistisk mål – då hjorten på mange måtar er meir utfordrande å jakte på i terrenget, samt at den har sesongmessige vandringar over større avstandar som vi har lite konkret kunnskap om. Hausten 2022 vart hjorten «burte» nokså tidleg i Skjåk Almenning, og det var lite hjort å observere på innmarka i november/desember mot dei to føregåande åra. Ein mild og snøfattig haust med bra beite i utmarka, samt mindre vekst på innmark etter siste slåtten, kan kanskje forklare noko av nedgangen i felte hjort totalt i Skjåk. Det var gjengs for fleire nabokommunar i vest at hjorten der også nytta dyrka mark i mindre grad enn tidlegare år, og talet på felte dyr gjekk ned også der. Det er ingen stor endring i korkje produktivitet eller slaktevekter dei siste

åra. I 2022 vart det felt 46 hjort i Skjåk Almenning, og berre 1 hjort av tildelte enkeltkort i desember. Totalt vart det felt 175 hjort i Skjåk i 2022, ein nedgang på 54 hjort frå rekordåret 2021.

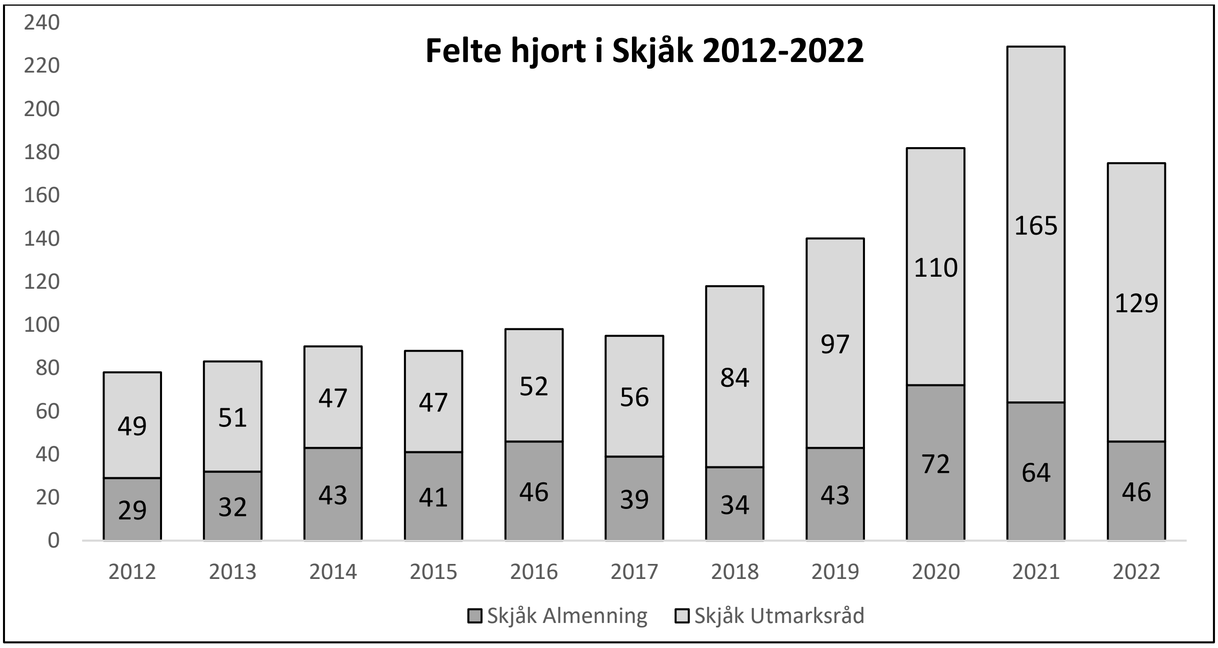

(Felt hjort i Skjåk 2012-2022, fordelt på Skjåk Almenning og Skjåk Utmarksråd.)

	Elg	Hjort	Villrein	Rådyr
Kvote	**88** (75)	100 (100)	**474** (360)	**43** (50)
Felt	**90** (89)	**46** (64)	**308** (246)	**14** (14)
Fellingsprosent	**103** (119)	**46** (64)	**65** (68)	**33** (28)
Kg. kjøt	**9919 (**9144**)**	**2253** (3066)	**Ca. 10.500** (10.135) stipulert	**210** (210) stipulert

(Nøkkeltal frå storviltjakta i Skjåk Almenning 2022. Tal frå 2021 i parentes.)

Villrein
Heile jakta var sterkt prega av stabilt, varmt og fint vær i villreinfjellet, og det var mange reinsjegerar som kunne fortelja om ei historisk fin jakt værmessig. Villreinen er derimot ikkje så glad i varmt vær, noko som gjorde utslag i reinens tilhald og oppførsel. Finværet heldt seg stort sett heile jakta, med unntak av nokre dagar heilt på tampen. I grove trekk prøvde reinen å finne svale plassar med skygge og/eller snø, og sto til tider høgt til fjells. Været gjorde også at dei sto tett i relativ store flokkar, og var såleis vanskelege å jakte på. I varmt vær er reinen også plaga av mykje insekt, noko som gjer flokkane urolege. Det varme været var heller ikkje særleg gunstig med tanke på slakting og handtering av slakt. Ved fleire tilfelle brukte jegerar jervenduk til å slakte inne i (!).

Årets kvote vart av årsmøtet for Reinheimen-Breheimen villreinutval sett til 1065 dyr, fordelt med 800 løyver i Reinheimen og 265 løyver i Breheimen. Jakta gjekk føre seg i perioda frå laurdag 20. august til og med onsdag 14. september, totalt 26 jaktdagar. For heile området vart det felt 634 dyr, og fellingsprosenten vart såleis 60 %. Fellingsprosenten varierte mellom vaksne dyr og kalv, der fellinga for vaksne dyr vart 70 % medan det for kalv vart 44 %

Område	Kvote	Ant. felte dyr	Fellings%	Fellings % vaksen	Fellings% kalv
Reinheimen	800	465	58 %	69 %	42 %
Breheimen	265	169	64 %	72 %	51 %
Totalt	**1065**	**634**	**60 %**	**70 %**	**44 %**

(Fellingsoversikt 2022 for heile villreinområdet.)

Skrantesjuke (CWD), ein smittsam og dødeleg sjukdom, vart påvist fyrste gong på ei villreinsimle i Nordfjella sone 1 seinvinteren 2016. Frå og med jakthausten 2018 har det vorte gjennomført innsamling frå alle villreinområde i Norge. Sidan den gong har det vore samla inn prøver frå 2087 felte vaksne dyr i vårt område, der talet innsendte prøver i 2022 var på 337 stk. Alle prøver har fram til no vore negative, altså ingen påvisning av CWD – heldigvis. Det var få eller ingen observasjonar av halte dyr (fotråte) i haust.

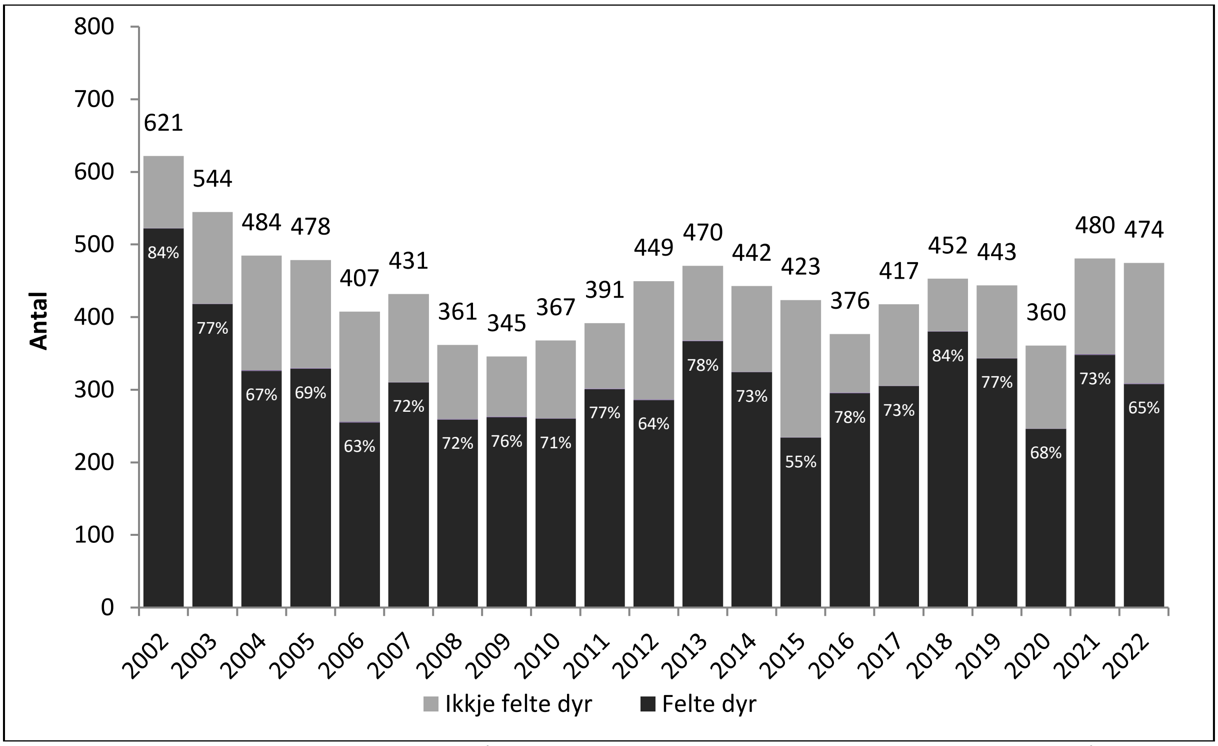

(Totalkvote, felte dyr og fellingsprosent for villrein i Skjåk Almenning 2002-2022.Tala i overkant av søyla er kvote det enkelte år.)

Fiske

Fiskesesongen 2022 byrja litt trått, og vi måtte godt ut i juni før vi fekk særleg med varme og snøsmelting. Leirungsvatnet vart isfritt kring 10. juli, medan Torsvatnet vart isfritt omtrent 1.august (mot 10. juli i 2021). Sesongen var også prega av mykje varierande vêr utan lengre varmeperiodar.

Frå sesongen kom det inn rapportar om uttak på 480 fiskar i Leirungsvatnet, og 250 stk. i Torsvatnet. Fangstane frå Leirungsvatnet viser fisk av veldig god kvalitet, men utviklinga viser at andelen stadeigen fisk aukar (sjølvrekruttering). Frå 2015/2016 til 2022 har delen av stadeigen fisk auka frå om lag ¼ til nær halvparten, dvs. at det tyder på at vatnet i større grad rekrutterer sjølv. På Leirungsvatnet vart det ikkje sett fisk i 2022, og det blir lagt opp til eit prøvefiske der i 2023. I Torsvatnet har det ikkje vore sett fisk sidan 2018 og det vart knapt fiska her dette året. Frå Aursjoen kom det meldingar om mykje fisk i 26 mm garn, men veldig lite i 35 mm. I september/oktober vart det likevel teke nokre fine fangstar her. God magasinfylling dei siste to åra gjev håp om betre næringstilgang og ein oppsving i bestanden. Det er gledeleg at det kan sjå ut som om kondisjonen på fisken i Lundadalen og Tundradalen er på tur opp att etter flaumen og vanskelege forhold i 2018. Også i Grønvatnet er det fisk av svært god kvalitet, men bestanden er heilt avhengig av å bli kultivert. I 2022 utførte vi eit forenkla prøvefiske i Heggebottvatnet saman med 10.klasse ved Skjåk barne- og ungdomsskule. Resultatet viste til småfallen fisk i relativ dårleg kondisjon.

Fiskekortsalet gjekk ned i 2022, og tendensen var i fylgje Inatur gjeldande for mange område. Sein sesong og opning for utanlandsferie etter koronatida kan nok forklare noko av årsaka til dette.

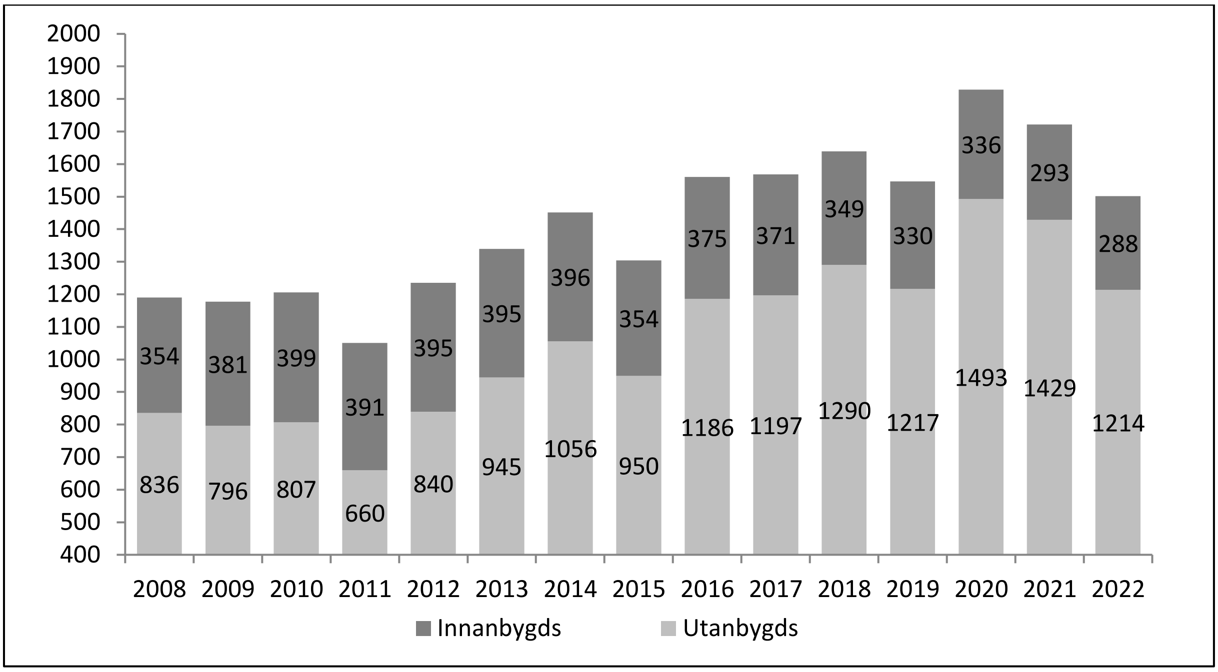

(Sal av fiskekort i Skjåk Almenning 2008 – 2022.)

I alt vart det sett ut 1.950 fisk i 2022. 1.050 stk. to-årig fisk vart sett ut om vinteren medan 900 stk. to-somrige fiskar vart bore ut av Skjåk Almenning og friviljuge i 14 ulike vatn og tjern i løpet av august. Sidan 2021 har all settefisken vorte feittfinneklypt for å få betre oversikt over eigenrekruttering i ulike vatn. Før detet vart berre den vintersette klypt.

I 2022 vart det utarbeidd aluminiumsskilt med informasjon om fiske og kortsal i Skjåk, og om lag 20 skilt vart hengt opp på strategiske plassar. Vi fekk også i samarbeid med Haus utarbeidd «Reklamefisken». Dette er ein liten reklamesak som blir lagt ut hjå servicebedrifter med nøkkelinfo om fisking i Skjåk. I løpet av året har vi også bidrege med eit større antal småbanda garn til folk som ynskjer å drive utfisking. På Aursjoen vart vegen ned til vatnet utbetra for å gjere tilkomsten betre i den austre delen når vatnet er lite.

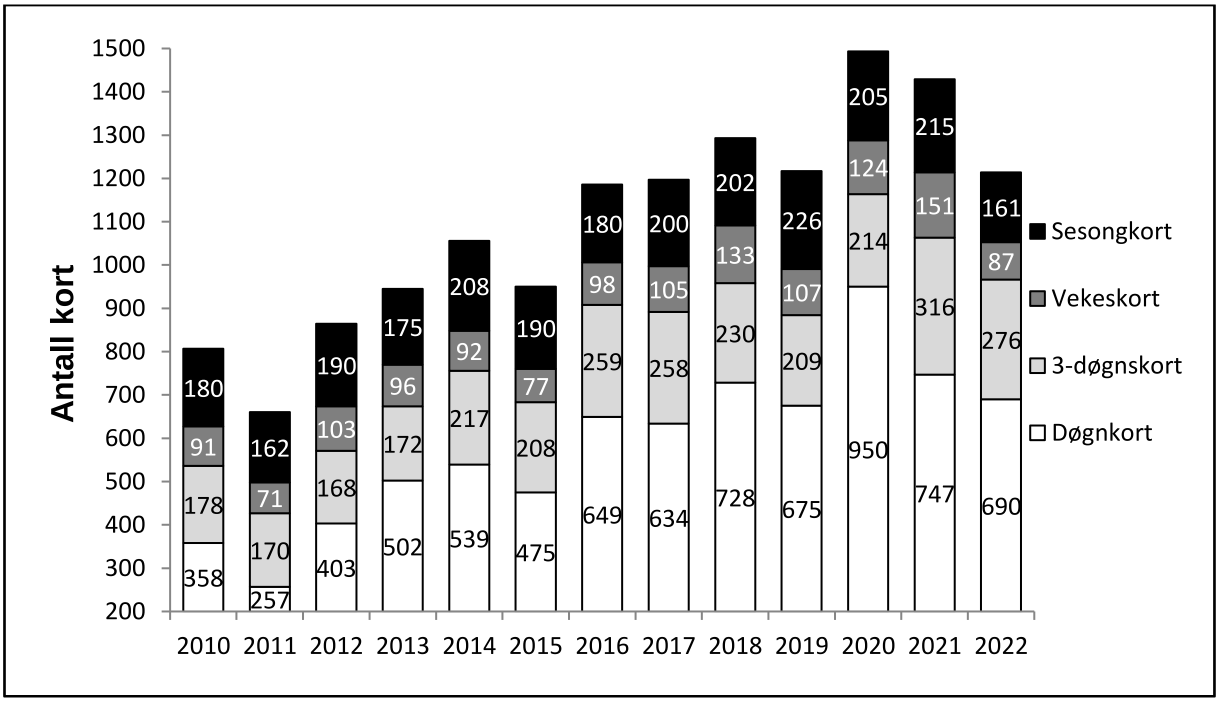

(Utvikling i sal av kategoriar fiskekort til utanbygds 2010-2022.)

Småvilt
Smårovviltjakt er kvart år i fokus og kampanjen vart gjennomført som året før, der det vart sett av ein premieringspott på kr. 10.000. Den som fangstar raudrev blir også prioritert fyrst i tildeling av rådyrkort i Skjåk Almenning, samt at eitt jaktkort på rådyr blir trekt mellom deltakarane.

For jaktåret 2021/22, vart det betalt ut skotpremie for 113 raudrevar, mot 68 året før. Skotpremien på kr. 500 blir utbetalt av eit spleiselag mellom Skjåk Almenning, Skjåk Utmarksråd og Skjåk Beite- og Sankelag. I tillegg vart det rapportert om felling og fangst av 26 mår, 3 mink/røyskatt, 21 korp og 52 kråkefuglar. For mår er det 200 kr. i skotpremie.

Når det gjeld rypebestanden hadde vi verkeleg håpa og rekna med ein oppsving i 2022. Tilhøva under klekkinga var i utgangspunktet fine, og takseringa vart utført av lokale fuglehundekvipasjar i august. Sju område i Skjåk Almenning og 32 km med linjer vart taksert. Resultatet viste ein symbolsk betre årsproduksjon enn året før, men svært lite stamfugl: gjennomsnittleg 2,3 fuglar pr. km og 1,9 kyllingar pr. par. Resultatet vart så dårleg at takseringsgruppa undersøkte feilmargin godt ved å gå med fleire hundar og på ulike tidspunkt. Årsakene til svikten blir langt på veg spekulasjon. Predasjon er sjølvsagt den mest tenkjelege. Inntrykket vårt var at det var greitt med smågnagarar fyrst på året, men at det vart ein kollaps utover våren og sommaren. Ei hypotese blir da at predatorane i større grad livnærte seg av rype. Med bakgrunn i det dårlege resultatet vedtok styret å frede rypa for jakt i 2022/2023. Meldingane vi fekk frå jegerane etter vedtaket var einsarta positive.

Opplæring og rekrutteringstiltak for jakt og fiske
Skjåk Almenning var med å finansierte jegerprøvekurset også i 2022. Dette bidraget er med på å gjere kurset gratis (med unntak av avgift for skyting) for deltakarar under 20 år. Skjåk Almenning var også bidragsytar til Camp Ut som er eit aktivitetstilbod for born og unge i regi av Fjelleventyret. Almenninga sitt bidrag var i form av mannskap og utstyr til fisking.

I løpet av året har vi ved fleire høve vore involverte med opplegg i skulen. Vi var blant anna delaktige i Lektor 2 - eit opplegg som omhandlar realfag i yrkessamanheng. Elevane har gjort eit djupdykk i slaktevekter for felt elg dei siste 15 åra, vore med på beiteskadetaksering og gjort tiltak for å fornye viktig vinterbeite. 10.klasse var også med på prøvefisking i Heggebottvatnet i august. «Skattekisteopplegget» for born og unge vart organisert med tre ulike skattekister fylt med friluftsutstyr og vart lagt ut ved aktuelle fiskeplassar. Hint og bilete vart publisert på facebook for å gjeve utgangspunkt for leitinga. Målet med opplegget er å få fleire ut i naturen, spesielt for å fiske.

Jaktkurset på villrein i samarbeid med NJFF vart gjennomført med 6 deltakarar. Dette vart svært vellykka med 3 fellingar og fine jaktsituasjonar. Vi opplev at dette kurset gjev almenninga mykje positiv merksemd og synlegheit. I tillegg til at det er eit fint tiltak for samarbeid mellom almenninga,

Friluftsskulen med vellykka jaktdag!

NJFF, SNO og Sota Sæter som bidreg med opplæring og overnatting. I oktober samarbeidde vi med DNT Gudbrandsdalen om å arrangere «Friluftsskulen» - frå skog til bord. Kort summert omhandla dette opplegget jakt på elg, hjort og rådyr i praksis for ungdom (5.-10.klasse). Omlag10 ungar melde seg på opplegget. Representantar frå almenninga tok seg av det praktiske med sjølve organiseringa, gjennomføring og etterarbeid attpå jakta. Opplegget vart veldig vellykka med nærkontakt med mykje vilt og felling av ein mindre elgokse. Noko av slaktet vart brukt til matlaging i sjølve opplegget, og resterande vart gjeve bort som gåve til Skjåkheimen.

Hytter/feste
I Billingen hyttegrend er det bygsla burt 1 tomt i 2022, medan det i hyttefeltet ved Liavatnet ikkje er bygsla burt nokon. Nedgangen i utleigedøgn frå 2021 til 2022 er markant. I 2022 vart det opna opp for at nordmenn kunne reise utanlands etter koronaen, noko som kan vera ein medverkande årsak. Fleire turistverksemder melde også om mindre aktivitet i 2022 enn dei føregåande åra. Det bør også nemnast at det har vorte fleire utleigehytter på bookingsida til Inatur dei seinare åra, og såleis har tilbodet og konkurransen vorte større.

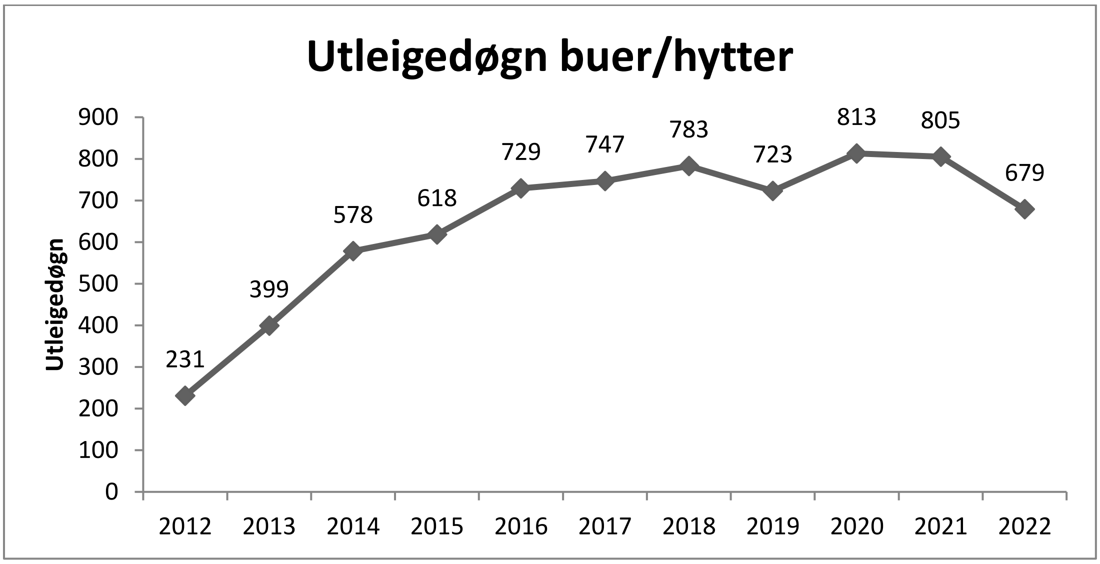

(Utvikling utleigedøgn hytter/buer 2012-2022.)

5. ØKONOMI

Rekneskap
Det samla driftsresultatet i 2022 kom på kr. 4.465.370, der årsresultat etter finans og skatt kom på kr. 5.274.054. Det er jamn, stabil drift i almenninga, og dei gode resultata er eit resultat av målretta arbeid over mange år. Det er framleis utmarksavdelinga som gjev det største positive bidraget, men gode prisar på tømmer gjer også sitt til at skogavdelinga gjev eit godt bidrag. Omsetninga av tømmer gjennom Glommen Mjøsen SA gjev også eit betydeleg tilleggsbidrag, der etterbetaling av tømmer levert i 2021 kom på kr. 35/m^3 inneverande rekneskapsår. Figuren nedanfor viser bidraget gjennom kontantutbyte, bruksrettsrabatt, kvantumsrabatt og andre tilskot til dei eigedoms- og bruksberettiga i Skjåk Almenning dei siste 10 åra. Ytingane frå Skjåk Almenning til landbruksnæringa i Skjåk endte i overkant av 2,7 MNOK i 2022.

Almenningsstyret meiner at framlagt årsrekneskap for 2022, saman med styret si årsmelding, gjev eit rettvisande bilete av årsresultatet og den finansielle stillinga til Skjåk Almenning ved utgangen av året.

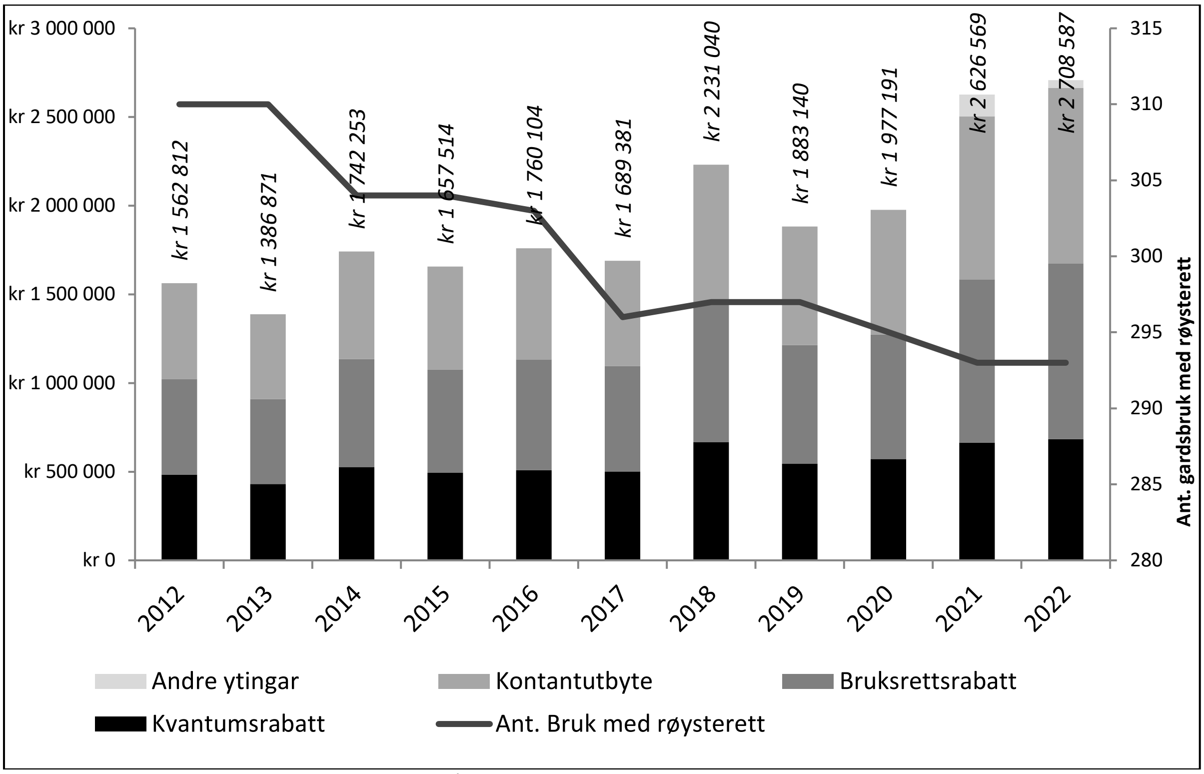

(Bruksrettsytingar og antal bruk med røysterett i Skjåk Almenning 2012-2022).

Industrielt eigarskap

Skjåk Trelast AS med Bygger'n Skjåk AS:

Nok eit aktivt år og god omsetnad for Skjåk Trelast AS. Sagbruket har meir eller mindre greidd å oppretthalde omsetninga frå 2021, men ein del av dette skuldast sjølvsagt prisoppgang på salsvarer. Dei siste åra har det vore auke i volumet gjennom saglinene, ei auke som kjem av større etterspurnad og behov for meir råstoff frå eigen produksjon og lokal skog. Volumet i 2022 kom på 7.380 m³ med sag- og laftetømmer. Tilsvarande tal for 2021 var 6.721 m³, medan det i 2020 var 3.473 m³. Fyringsflis har same utviklinga, og har gått frå å vera eit «problem» for 10 år sidan til å bli ei solid salsvare. Salsvolumet i 2022 var 14.695 m³, mot 13.523 m³ året før, sjølv med mindre sal til dei to store varmeanlegga i Lom og Skjåk. Årsomsetnaden i 2022 kom på 20,5 MNOK, der årsresultatet vart kr. 630.176.

Omsetninga til Bygger`n Skjåk AS var i 2022 på 27,4 MNOK, medan årsresultatet kom på 2,3 MNOK.

Skjåk Biovarme AS

Varmesalet i 2022 var 3,05 GWh, mot 3,2 GWh i 2021. Mildare vær i 2022 bidrog til eit lågare varmesal, men pga. fleire større bygningsmasse med påkobla bygg, er det å forvente at varmesalet vil liggje rundt 3 GWh i åra framover. Selskapet har i 2022 arbeidd med å koble på Skjåkhallen og Skjåk kommunehus i samband med renovering av Skjåkhallen. Kommuneadministrasjonen og innleigde konsulentar rådde politikarane til å gå for fjernvarme. Fleirtalet i

Utviding av anlegget til Skjåk Biovarme AS med start haust 2022

formannskapet valde å sjå burt frå desse anbefalingane, tok heilomvending, og vedtok straum/grunnvarme som energiberar med 4 mot 1 stemme. Skjåk Biovarme AS stilte store spørsmålsteikn ved denne prioriteringa, der passiv energileveranse med straum/grunnvarme vart vald framfor styrking og vidareutvikling av lokalt næringsliv som sikrar lokale arbeidsplassar. For å sikre leveransekapasitet og stabilitet har selskapet i 2022 likevel starta opp utvidinga av anlegget med 1 fyrkjel og med eit påbygg på ca. 200 m^2. Dette gjev samstundes moglegheit for å setja inn fyrkjel nr. 5. Skjåk Biovarme AS brukte 5.600 m^3 med fyringsflis frå Skjåk Trelast AS i 2022, hadde ei omsetning på 2,5 MNOK i 2022 og fekk eit årsresultat på kr. 534.548

Gudbrandsdalen Massivtre AS
I 2022 har selskapet fokusert på å få i gang god flyt i produksjonen, bra kvalitet og finish på elementene. Selskapet fekk ilag med Brun Bygg AS kontrakta med å levere dagsturhytta i Innlandet, noko som har vore eit viktig moment i produksjonen i år. Det har vore levert massivtreplater til mange ulike prosjekt, både landbruksbygg, hus, hytter og garasjer. Frå hausten 2022 vart det meldt om lågare aktivitet i byggebransja, og for mange vart det stopp i ordretilgang og nye prosjekt. Rentesituasjon, høg inflasjon, auka kostnader og uro i Europa gjorde sitt til at mange var, og framleis er, usikre på framtida. Selskapet nådde ikkje målet sitt om 900 m^3 ferdige plater i 2022, men produserte ca. 730 m^3. Omsetninga endte på 8 MNOK, medan årsresultatet vart negativt med 3,06 MNOK.

Måråe Kraftverk AS
I løpet av 2022 er det gjort ein del anleggsverksemd i området. Den gamle røyrgata er renska og fjerna, samt at det gamle damanlegget også er fjerna. Arbeidet vart noko meir omfattande enn planlagt, mykje pga. av at gamle konstruksjonar ikkje kunne brukast vidare grunna dårleg kvalitet og tetting. Ved utgangen av 2022 er det støypt dam, ein del av inntakssystemet er ferdig, og arbeidet med kraftverksbygning er kome langt. Den vidare framdrifta er at resten blir ferdigstilt i løpet av vår/forsommar 2023, slik at anlegget kan prøvekøyrast f.o.m. juli 2023.

Restar av den gamle inntaksdammen i Måråe

Som ein del av sitt samfunnsansvar ynskjer Skjåk Almenning å vera med på utviklinga i lokalsamfunnet. Industriengasjementa til almenninga er krevjande. Engasjement og deltaking i lokal næringsutvikling medfører nødvendigvis ein viss risiko for Skjåk Almenning.

6. ANDRE OPPLYSNINGAR

Arbeidsmiljø
I medhald av gjeldande lover og forskrifter fører verksemda oversyn over totalt sjukefråvær. I 2022 var sjukefråværet på 0,45 % (0,79) av mogleg arbeidstid. Skjåk Almenning er medlem i Falck Helse.

Pr. 31.12.2022 er tre av åtte tilsette kvinner. I almenningsstyret er 2 av 7 medlemmar kvinner. Personalpolitikken vert rekna som kjønnsnøytral på alle område. Det er ikkje etablert ansvarsforsikring for styrets medlemmar eller dagleg leiar.

Ytre miljø

Skjåk Almenning er medlem av Mjøsen Skogs FSC® gruppe-ordning (FSC-C103851) og Mjøsen Skogs PEFC gruppe-ordning, og følgjer Norsk PEFC Skogstandard. Nøkkelbiotopane blir overvåka av almenninga sjølv, samt at det blir gjennomført stikkprøvebaserte kontroller i regi av sertifikathaldar. Det ikkje avdekka skader eller andre utilsikta forstyrringar i verneområde eller nøkkelbiotopar i 2022. Almenninga har heller ikkje kjennskap til uhell eller avvik knytt til andre kjente miljøverdiar siste år.

Verksemda i almenninga fører ikkje med seg forureining av det ytre miljøet meir enn det som fylgjer av den vanlege skogsdrifta, med utslepp til luft frå skogsmaskiner og motorsager. Det vert nytta miljøbensin til motorsagene.

Utvikling av administrasjonsbygg
I 2022 vart bygget utvida med tre kontor i form av eit tilbygg på 35 m^2. Ved utgangen av året hadde almenninga slik sett 2 ledige kontor for utleige, og totalt er det 14 personar som tek del i kontorfelleskapet på administrasjonsbygget. Prosessen med eit større tilbygg har i hovudsak omhandla arbeid med kostnadsrekning, planløysing og fasade i samarbeid med Nordplan. I denne prosessen er det ikkje fatta noko endeleg vedtak, men det blir arbeidd vidare med utgreiing av behov og potensiale.

Overtaking av sekretærfunksjonen for Reinheimen-Breheimen villreinutval
Etter 30 år som sekretær i villreinutvalet vart Knut Granum takka av på årsmøtet i Stranda i april 2022. Etter ei intern utlysingrunde med tilhøyrande tildeling gjort av villreinutvalet, fekk Skjåk Almenning sekretærfunksjonen i 5 år f.o.m. 1. juli 2022.

Ny drivar i Framruste
Skjåk Almenning inngjekk i 2022 avtale med ny entreprenør for utleige av Framruste massetipp. Avtala gjeld for 5 år, men med moglegheit for forlenging.

Uttak av naturstein i Kvitingslia
I februar 2022 varsla Skjåk Almenning, i samarbeid med Norconsult, oppstartssak for reguleringsarbeidet. Norconsult utarbeidde eit førebels planforslag som vart kunngjort og sendt på offentleg høyring. I alt kom det inn merknader frå 11 ulike interesserte. Særleg tilkomst til området krev ein grundig prosess før ein går vidare i reguleringsarbeidet i 2023. Fylkeskommunen gjennomførte ei kartlegging av arkeologiske førekomstar for planområdet.

Sotvegen
Etter nesten to års ventetid vart det fyrste rettsmøte gjennomført med jordskifteretten i august 2022. Skjåk kommune har sagt frå seg alt ansvar med Dyringsbrue, og i saka skal jordskifteretten ta stilling til om dei kan handsame tvisten rundt dette. Det er generelt lite framdrift i saka pga. interne utfordringar med bemanning hjå jordskifteretten. Skjåk kommune har laga eit skisseprosjekt for ny bru som viser ein kostnad på om lag 4,5 MNOK eks. mva. Enn så lenge har styret i Sotvegen prøvd å drifte vegen best mogleg ut frå midlertidig bruksordning, og med dei ressursane ein har hatt frå bominntekter, tilskot frå Skjåk Almenning og DNT, samt restane av eingongsoverføringa frå Skjåk kommune. Det nye betalingsanlegget har fungert greitt, men med nokre utfordringar både for brukarar og vegselskap.

Sotvegen har eit stort etterslep i vedlikehald, og treng oppgradering for fleire millionar kroner. Dette ber vegen dessverre preg av, og medfører at ordinær drift av Sotvegen blir ekstra kostbar. I tillegg har ustabile vintrar med mykje vær skapt ytterlegare utfordringar. Vinter og vår 2022 var krevjande med mykje nedbør, tette stikkrenner og dårlege grøfter. For å sette vegen i brukbar stand, vart det brukt kr. 300 000,- på grøfting og grus i 2022. Vegen heldt seg deretter bra til langt utpå hausten. Dersom vegselskapet må ta heile kostnaden med både oppgradering av veg og ny godkjent Dyringsbru, vil vegselskapet stå overfor kostnadar på mellom 8-10 MNOK.

Bruk av fond/utleige arbeidskraft
I 2022 vart avkastning av fond brukt til ungskogpleie og tilskot til Skjåk Turløyper for sesongen 2022/2023 (sjå eigen tabell i notane). Skjåk Almenning har i 2022 leigd ut arbeidskraft til Statens

naturoppsyn, Skjåk Trelast AS, Byggern'n Skjåk AS, Norsk Almenningsforbund, Skjåk Biovarme AS, Gudbrandsdalen Massivtre AS, Sotvegen og andre med til saman 1.511 t. Året før var dette 1.258 t.

7. UTSIKTENE FRAMOVER

Styret meiner at Skjåk Almenning har ein solid eigenkapital og ei fornuftig drift, og bør såleis vera godt økonomisk rusta for å møte utfordringar framover. Det blir viktig å følgje tett opp om tilknytte selskap, samt vera ein aktiv bidragsytar for å utvikle desse vidare.

Det har vore stor aktivitet i alle selskap i 2022. Skjåk Almenning med sine underselskap har ekspandert og vorte ei meir samansett bedrift dei seinare åra. Reknar ein Skjåk Almenning, Skjåk Trelast AS, Skjåk Biovarme AS og Bygger'n Skjåk AS i hop, omsette desse selskapa for godt over 70 MNOK i 2022 og hadde over 30 tilsette. Med etablering av Måråe Kraftverk AS vil desse tala bli enda høgare, og almenninga har her investert strategisk i rein, fornybar energi. Den positive trenden for Skjåk Trelast AS ser ut til å halde fram, og det ser ut som dei greier å oppretthalde godt sal og større sagvolum. Salet av celluloseflis til fyring er også aukande, og bidreg såleis i positiv retning for sagbruket. Vidare kan ein med stort sal av fyringsflis også få større omsetnad av lokalt slip, og ein slepp difor å transportere/eksportere store mengder med slip. Sagvolumet er også sterkt, og heile 94 % av sagtømmeret frå Skjåk Almenning vart vidareforedla på eige sag i 2022. Dette er nok særskilt høgt pga. av at sagbruket har teke inn både smått og grovt tømmer i år, og det er å forvente at det minste tømmeret vil bli seld ut av regionen i tida framover. Likevel, og til samanlikning, var sagtømmervolumet som gjekk til Skjåk Trelast AS frå Skjåk Almenning berre 34 % for 10 år sidan (i 2013).

Koronapandemien «gjekk over» i 2022, landet opna opp for fullt, og forbodet mot utanlandsreiser vart avslutta. Dette verka nok godt inn på reisevanane til nordmenn, og det var mange som tok utanlandsferie i 2022 i staden for å bruke eige land. Dette hadde mest sannsynleg verknad for både fiskekortsal og hytteovernatting, men det er kanskje å forvente at 2022 er eit normalår slik sett. Ikkje før pandemien var avslutta, vart Ukraina råka av ein meiningslaus angrepskrig frå Russland i februar. Dette førte umiddelbart til stor uro i det geopolitiske biletet på verdsbasis, og energiprisane gjekk i taket. I tillegg gjorde høg inflasjon, auka renter og auka kostnader generelt til at mange var, og framleis er, usikre på framtida. Kva verknader dette kan få for Skjåk Almenning og dotterbedrifter på lengre sikt er usikkert, men for sal av eksempelvis massivtre og byggevarer kan dette verke negativt inn. Folk blir meir usikre i urolege tider, noko som kan verke inn på sal av ulike varer.

Ein anna faktor som påverkar drifta i almenninga er klima. Varmare og våtare vær påverkar det meste, både plante- og dyreliv, men også for etablert infrastruktur. Klimaet er ein faktor vi ikkje rår over, men ein lyt ta med dette i den langsiktige driftsplanlegginga framover.

I høve dei bruks-og eigedomsberettiga i Skjåk Almenning, er målsetjinga i strategiplanen at ytingane skal aukast til om lag 3 MNOK i 2023. Med dei endringane og nyetablerte tilskotsordningane som vart innført på slutten av året 2022 vil ein sannsynleg passere dette målet med god margin i 2023. Budsjettet for 2023 er lagt opp med eit lite underskot, nettopp pga. høgare ytingar til landbruket. Styret meiner at eigenkapitalen i Skjåk Almenning er såpass solid at ei slik disponering difor er økonomisk forsvarleg. Det er eit uttrykt ynskje å bidra i enda større mon til landbruket i Skjåk, da denne næringa slit med auka kostnadar, større arbeidspress og krav, samt liten utvikling på inntektssida.

Styret vil rette ein stor takk til dei tilsette, eigarar- og bruksberettiga, tillitsvalde og samarbeidspartnarar gjennom året som har gått.

Bismo, ~~31. desember 2022~~
28. mars 2023

I styret for Skjåk Almenning

Kjell Egil Ramstad
(Styreleiar)

Kjell Aaboen

Bjørnar K. Stenersen

Mona Haugen Grimstad
(Nestleiar)

Ragnhild Løkken

Arnstein Fjerdingren

Vidar Vange

Jo Trygve Lyngved
(Almenningsstyrar)

RESULTATREGNSKAP

SKJÅK ALMENNING

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2022	2021
Salgsinntekt	1	19 501 812	20 531 074
Annen driftsinntekt		537 908	784 045
Brukt skogavgift vedr drift	2	1 323 960	860 124
Sum driftsinntekter		**21 363 681**	**22 175 244**
Varekostnad	1	5 923 585	7 102 257
Lønnskostnad	1, 3	4 455 673	4 173 863
Avskrivninger	1, 4	774 413	587 003
Brukt skogavgift vedr drift	2	974 200	657 000
Annen driftskostnad	1	4 770 439	4 248 270
Sum driftskostnader		**16 898 310**	**16 768 392**
Driftsresultat		**4 465 370**	**5 406 852**
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	5	152 054	108 310
Annen renteinntekt		727 076	694 767
Annen finansinntekt		341 757	280 321
Annen finanskostnad		19 352	17 674
Resultat av finansposter		**1 201 535**	**1 065 724**
Resultat før skattekostnad		5 666 906	6 472 576
Skattekostnad på resultat		392 852	299 839
Resultat		**5 274 054**	**6 172 737**
Årsresultat		**5 274 054**	**6 172 737**
OVERFØRINGER			
Bruksrettrabatter	6	990 422	919 388
Kvantumsrabatter		683 153	664 222
Andre ytinger		44 590	123 571
Avsatt til kontantutbytte	6	990 422	919 388
Sum ytinger		**2 708 587**	**2 626 569**
Avsatt til fond	7	195 950	164 492
Avsatt til annen egenkapital	8	2 369 517	3 381 677
Sum overføringer		**5 274 054**	**6 172 738**

BALANSE

SKJÅK ALMENNING

EIENDELER	Note	2022	2021
ANLEGGSMIDLER			
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Innkjøpt grunn		309 530	126 999
Bygninger	4	6 540 942	5 140 291
Opparbeidingskostnader hyttefelt		1 662 352	1 912 213
Maskiner og anlegg	4	964 001	728 500
Sum varige driftsmidler		**9 476 824**	**7 908 002**
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Investeringer i datterselskap	5, 9	10 303 160	10 303 160
Lån til foretak i samme konsern	5	6 613 500	7 165 500
Investeringer i aksjer og andeler	9	10 511 074	8 742 500
Sum finansielle anleggsmidler		**27 427 734**	**26 211 160**
Sum anleggsmidler		**36 904 558**	**34 119 162**
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer		1 901 851	2 407 641
Andre kortsiktige fordringer		384 923	224 790
Sum fordringer		**2 286 773**	**2 632 431**
INVESTERINGER			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		46 352 711	47 283 984
Sum omløpsmidler		**48 639 484**	**49 916 415**
Sum eiendeler		**85 544 043**	**84 035 578**

BALANSE

SKJÅK ALMENNING

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2022	2021
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Annen innskutt egenkapital	10	233 600	233 600
Sum innskutt egenkapital		**233 600**	**233 600**
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Bundne fond	7	10 093 819	10 072 638
Verneområdeerstatning		18 328 295	18 313 512
Annen egenkapital	7, 8	53 493 913	50 964 397
Sum opptjent egenkapital		**81 916 027**	**79 350 546**
Sum egenkapital		**82 149 627**	**79 584 146**
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	5	656 075	1 262 367
Betalbar skatt		396 866	299 839
Skyldig offentlige avgifter		263 886	292 221
Utbytte	6	990 422	919 388
Annen kortsiktig gjeld		1 087 167	1 677 617
Sum kortsiktig gjeld		**3 394 415**	**4 451 431**
Sum gjeld		**3 394 415**	**4 451 431**
Sum egenkapital og gjeld		**85 544 043**	**84 035 578**

Skjåk, 28.03.2023
Styret i Skjåk Almenning

Kjell Egil Ramstad
styreleder

Mona Haugen Grimstad
nestleder

Ragnhild Løkken
styremedlem

Kjell Aaboen
styremedlem

Vidar Vange
styremedlem

Arnstein Fjerdingren
styremedlem

Jo Trygve Lyngved
daglig leder

Bjørnar Knutsødegård Stenersen
styremedlem

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2022

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med god regnskapsskikk for små foretak.
Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som det leveres.
Varige driftsmidler med levetid over 3 år og kostpris som overstiger kr 15.000,- avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under andre driftskostnader. Gevinst eller tap ved avgang av driftsmidler føres under henholdsvis driftsinntekter og driftskostnader. Opparbeidningskostnader hyttefelt er vurdert til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi. Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.
Almenningen har beregnet skogavgift på avvirkningen etter gjeldende regler. Det vises til egen note vedr. skogavgift.
Almenningens skattekostnad består av betalbar inntekts- og formuesskatt. Almenningen er skattepliktig for deler av sin inntekt og formue. Almenningen har ikke forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier som medfører utsatt skatt. I den grad almenningen har nedskrevet finansielle midler regnskapsmessig, er den skattefordelen som måtte ligge i dette, ikke aktivert.

Note 1: Avdelingsvise driftsresultater

		2022 (hele kr.)	2021 (1000 kr.)
Skogen	Inntekter	4.215.257	4.057
	Utgifter	3.256.230	3.155
	Resultat	959.027	902
Utmark	Inntekter	9.178.036	9.889
	Utgifter	2.469.566	2.210
	Resultat	6.708.470	7.679
Bruksrettsomsetning	Inntekter	4.105.566	3.946
	Utgifter	4.070.570	3.959
	Resultat	34.996	-13
Eigedom/utleige	Inntekter	1.518.921	2.576
	Utgifter	1.412.471	2.483
	Resultat	106.450	94
Felleskostnader	Inntekter	1.021.940	846
	Utgifter	4.365.522	4.101
	Resultat	-3.343.582	-3.255

Note 2: Skogavgiftskonto

	2022	2021
Tilført skogavgiftsmidler:		
Tilført fra avvirkning dette året m.v.	974.200	657.000
Statstilskudd skogkultur	349.774	203.077
Sum tilført	1.323.974	860.077
Forbruk av skogavgiftsmidler:		
Skogkultur	977.386	537.076
Veger og bygninger	330.992	308.308
Skogbruksplan	15.582	13.898
Sum forbruk (av dette lønnskostnader kr. 72.659)	1.323.960	860.125

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2022

Skogavgiftskonto pr. 01.01.	-113	-65
Endring i året	14	-48
Skogavgiftskonto pr. 31.12	-99	-113

Note 3: Ansatte, godtgjørelser mv.

Lønnskostnader	2022	2021
Lønninger	3.734.490	3.556.588
Arbeidsgiveravgift	256.978	247.271
Pensjonskostnader	204.233	198.768
Andre ytelser	259.972	171.236
Sum lønnskostnad	4.455.673	4.173.863

Almenningen har i 2022 sysselsatt 6 årsverk.

Note 4: Varige driftsmidler

Avskrivningsoversikt pr. 31.12.2022	Bygninger	Maskiner	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	21.790.924	5.355.926	27.146.850
Tilgang	1.825.755	584.809	2.410.564
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12	23.616.679	5.940.735	29.557.414
Avskrevet ordinært pr. 01.01	16.650.633	4.627.426	21.278.059
Avskrevet i året	425.104	349.309	774.413
Avskrevet ordinært pr. 31.12	17.075.737	4.976.735	21.278.059
Balanseverdi pr. 31.12	**6.540.942**	**964.000**	**7.504.942**
Prosentsats for ordinær avskriving	4-8%	10-33%	

Note 5: Konsernforhold

1. Konsernstruktur

Selskapet har pr. 31.12.2022 følgende eierandeler i datterselskaper:

Selskapets navn	Forretnings-kontor	Antall aksjer	Eierandel	Stemme-andel	Resultat 2022	Egenkapital 31.12.2022
Skjåk Trelast AS	Skjåk	3.740	100 %	100 %	630.176	10.169.412
Skjåk Biovarme AS	Skjåk	1.200	60%	60%	534.548	3.028.594

Konsernet sett som en enhet faller inn under definisjonen av små foretak etter Regnskapslovens § 1-6. Det er derfor ikke utarbeidet særskilt konsernregnskap.

Skjåk Trelast AS eier 70 % av aksjene i Bygger'n Skjåk AS. Årsresultatet i Bygger´n Skjåk AS for 2022 ble kr 2.304.215 og egenkapital pr 31.12. er kr 9.611.242.

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2022

2. Transaksjoner med konsernselskaper

Transaksjonens art:	Skjåk Trelast AS	Skjåk Biovarme AS
Salg av tømmer og slip til datterselskap	2.972.944	
Husleieinntekter fra datterselskap	256.800	
Kjøp av trelast mv. fra datterselskap	4.070.570	
Salg av tjenester til datterselskap	71.821	76.220

Mellomværende pr. 31.12.2022	Skjåk Trelast AS	Skjåk Biovarme AS
Ansvarlig lån til datterselskap	6.613.500	
Fordring på datterselskap	149.162	21.475
Gjeld til datterselskap	232.094	121

Lån til datterselskaper
Det er gitt et ansvarlig lån til datterselskapet Skjåk Trelast AS, bokført til kr 6.613.500. Renter er beregnet til kr 152.054 i 2022.

Note 6: Kontantutbytte til eierne

Etter avtale mellom Skjåk Bygdealmenning v/almenningsstyret på den ene siden og Skjåk Bygdealmenning v/eierlaget på den andre siden tilkommer eierne av almenningen fra og med regnskapsåret 1994 et årlig kontantutbytte av samme størrelse som det er gitt bruksrettsytelser.
Dersom det er underskudd et år, slik at utbetaling til eierne ikke kan skje, skal et beløp tilsvarende 70 % av bruksrettsytelsene i året etterbetales eierne når overskudd igjen oppstår i almenningen.

Årets resultat		5.274.054
Overført fond:		
Erstatningsfond	72.953	
Utviklingsfond	108.214	
Verneområdeerstatning	14.783	195.950
		5.078.104
Bruksrettsytelser:		
Bruksrettsrabatter	990.422	990.422
Disponibelt for utbetaling av kontantutbytte		4.087.682
Sum bruksrettsytelser i året		990.422
Grunnlag for kontantutbytte for året		990.422
Framført kontantutbytte fra forrige regnskapsår		0
Sum kontantutbytte		990.422

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2022

Note 7: Erstatningsfond

ERSTATNINGSFOND ØVRE OTTA

År	Grunnkap 1.1.	Tilført grunn kap	Renter	10 % grunn kap	Grunnkap 31.12.	Tilført avkastn	Forbruk avkastn	Saldo unytta avkastn	Saldo bank 31.12.
2021	4.055.697	0	60.884	6.088	4.061.785	54.796	60.000	-5.672	4.056.114
2022	**4.061.785**	**0**	**72.953**	**7.295**	**4.069.080**	**65.658**	**65.000**	**-5.014**	**4.064.066**

UTVIKLINGSFOND

År	Grunnkap 1.1.	Tilført grunn kap	Renter	10 % grunn kap	Grunnkap 31.12.	Tilført avkastn	Forbruk avkastn	Saldo unytta avkastn	Saldo bank 31.12.
2021	6.017.081	0	90.328	9.033	6.026.114	81.295	90.000	-9.475	6.016.638
2022	**6.026.114**	**0**	**108.214**	**10.821**	**6.036.935**	**97.393**	**95.000**	**-7.082**	**6.029.852**

VERNEOMRÅDEERSTATNING

År	Grunnkap 1.1.	Tilført grunn kap	Renter	5 % grunn kap	Grunnkap 31.12.	Renter til overføring	Forbruk avkastn.	Saldo til overføring	Saldo bank 31.12.
2021	18.300.232	0	265.599	13.280	18.313.512	252.319	293.518	252.319	18.565.831
2022	**18.313.512**	**0**	**295.654**	**14.783**	**18.328.295**	**280.871**	**252.319**	**280.871**	**18.609.166**

Erstatningsfond Øvre Otta og Utviklingsfond er styrt etter egne statutter hvor styret i almenningen er styre for fondsmidler. Styret kan bestemme at en andel av årets avkastning på fondsmidlene kan nyttes til almenningen og almenningsnyttige formål.
Fondenes statutter tilsier at grunnkapitalen skal stå urørt. Statuttene kan kun endres etter innstilling fra styret og etter vedtak fra de som har eiendomsrett/bruksrett etter bestemte krav til flertall.
Verneområdeerstatning er også styrt etter egne statutter (vedtatt i styresak 2015/5) hvor styret i almenningen er styre for fondsmidler. Midlene skal fortrinnsvis stå på egen bankkonto. 5 % av renteavkastningen skal hvert år tillegges grunnkapitalen, og bruken av grunnkapitalen skal føres inn i møteprotokollen. Grunnkapitalen skal ikke utbetales til de som har bruksrett og/eller eiendomsrett i Skjåk Almenning.

Note 8: Annen egenkapital

Fri egenkapital 1/1-2022	50.964.396
Tilført fra Erstatningsfondet	65.000
Tilført fra Utviklingsfondet	95.000
Årets resultat	2.369.517
Annen egenkapital 31/12-2022	53.493.913

Note 9: Aksjer, aksjefond og andeler

Aksjefond:

Kostpris	Bokført verdi	Kursverdi 31.12.
6.100.574	6.100.574	6.312.128

Aksjer/andeler:

Selskap	Eierandel	Antall aksjer	Pålydende	Bokført verdi
Datterselskaper:				
Skjåk Trelast AS	100%	3.740	2.434	9.103.160
Skjåk Biovarme AS	60%	1.200	1.000	1.200.000

Andre selskaper:				
Gudbrandsdal Massivtre AS	24%	125	10.000	1.250.000
Måråe Kraftverk AS	50%	2.500	1.000	2.500.000
AS Vågåfisk	1,6 %	1	10.000	10.000
Skjåk Turløyper SA		2	1.000	2.000
Fishspot SA		1	1.000	1.000
Glommen Mjøsen Skog SA				647.500

Note 10: Andelskapital

Ingen av andelseierne eier mer enn 5% av andelskapitalen.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Storgata 15, 2670 Otta
Postboks 78, 2675 Otta

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til årsmøte i Skjåk Almenning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Skjåk Almenning som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder

Penneo document key: J187U-GDAQE-BSB4C-D5HTS-UWGXD-TK3M8

Building a better working world

vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Otta, 28. mars 2023
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Rune J. Baukhol
statsautorisert revisor

Penneo document key: J187U-GDAQE-BSB4C-D5HTS-UWGXD-TK3M8

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Rune Johannes Baukhol
Statsautorisert revisor
På vegne av: Ernst & Young AS
Serienummer: 9578-5999-4-1261839
IP: 145.62.xxx.xxx
2023-03-28 11:55:24 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: J187U-GDAQE-BSB4C-D5HTS-UWGXD-TK3M8

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er orginalen?
Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - **https://penneo.com/validator**

Til årsmøtet i Skjåk Almenning

MELDING FRÅ REVISJON- OG KONTROLLUTVALET I SKJÅK ALMENNING

Revisjon- og kontrollutvalet har hatt 1 møte og sakshandsaminga er nedskrivi i utvalet sin møteprotokoll.

Revisjon- og kontrollutvalet har gjennom året fått tilsendt saklister og styrevedtak og har ikkje merknader til desse.

Frå administrasjonen har utvalet fått grei orientering om aktivitetane i året og vi har fått svar på det vi har spurt om. Utvalet har hatt eit møte saman med revisor Rune Baukhol i Ernst & Young.

Utvalet har gått gjennom rekneskapen for 2022 saman med almenningsstyrar.

Revisjons- og kontrollutvalet har ingen merknader til regnskap og årsmeldinga i Skjåk Almenning for 2022.

Skjåk 29.03.2023

Egil Mork — Lars Petter Forberg — Gudbrand Hyrve

Informasjon og retningsliner for dei med bruksrett i Skjåk Almenning

Sist revidert 22.12.2022
Vedteke i styresak 2022/51

1. Generelt om bruksrettsyting

Føresetnaden for å få bruksrettsyting er at tiltaket tilfredsstiller eigedomens behov ved jordsbruksmessig drift, og er i samsvar med rasjonell bruk i høve det som er naturleg etter tid og tilhøve, jf. Bygdeallmenningslova § 2-2. Allmenningsstyret har gjeve uttrykk for at det er det aktive jordbruket som skal prioriterast. Ved forvaltning av bruksretten og berekning av eigedomens jordbruksmessige behov er det eigedommens eige areal som er grunnlaget. Leigejord skal altså ikkje inkluderast. Tiltaket det blir søkt ytingar om må altså stå i samsvar med eigedommens status og drift etter ei samla vurdering. Eigar av bruksberettig jordbrukseigedom må i søknadsform beskrive og dokumentere eigedomens behov ved jordbruksmessig drift. Det vil bli gjort konkrete og individuelle vurderingar, og kvar enkelt søknad vil bli vurdert ut ifrå den jordbruksmessig drift som faktisk føregjeng, dyrka areal, busetjing, framtidsplanar for bruket, planar om tilflytting og evt. planar om gjenopptaking av jordbruksdrift. Oppramsinga er ikkje uttømande, og allmenningsstyret kan be om eller innhente tilleggsinformasjon for å betre sitt vurderingsgrunnlag. Det blir utført stikkprøvekontrollar av uttak på bruksrett kvart år.

2. Eigedomsoverdraging/forpakting/anna endring

Ved eigedomsoverdraging, forpakting og endring av sivil status må bruksrettsmanntalet ajourførast. Dette skal gjerast ved at dei/den bruksberettiga sjølve kontaktar allmenningskontoret for meir informasjon, eller ved å bruke skjema på nettsida vår.

3. Uttak på bruksrett / søknad om bruksrettsytingar

- Alt uttak på bruksrett skal gå via Skjåk Trelast AS.
- Den enkelte bruksberettiga eigedom kan i løpet av eitt kalenderår ta ut inntil 2 m^3 trelast eller 5 m^3 rundvirke utan søknad, med vilkår om at dette blir brukt til å dekkje eigedomens behov ved jordbruksmessig drift.
- Alle skal oppgjer kva det konkrete uttaket skal brukast til, og uttaket skal førast på namnet til innehavaren av bruksretten.
- For uttak av tømmer og trelast over 2 m^3, må alle med bruksrett søkje allmenningsstyret på eige skjema via nettsida vår. Det skal sendast ein søknad for kvart tiltak, og kvart søknad blir gjeve eit saksnummer. Dette saksnummeret skal gjevast opp når uttak av tømmer og trelast skjer.
- Søknad skal vere innvilga før uttak kan skje. Virke som blir teke ut utan at søknad er innvilga kan fakturerast til marknadspris.
- Innvilga kvantum gjeld for 2 år.

4. Bruksrettsyting

***Bruksrettsyting** ved kjøp av trevyrke frå Skjåk Trelast*

Sortiment	**Rabattsats av marknadspris**
Sag og kutterflis, industriflis til dyrestrø*	60 % eks. opplasting / frakt
Industriflis til fyring*	20 % eks. opplasting / frakt
Skurlast, høvellast, impregnert last høvla/uhøvla, gjerdestolp	30 %
Rundtømmer, vedslip**, kløyvd furuved og bordkapp	20 % eks. opplasting / frakt
Rein bark	30 % eks. opplasting / frakt
Skrotbark og anna avrat	Gratis eks. opplasting/frakt
I tillegg yter Skjåk Almenning 18 % kvantumsrabatt på bruksrettssal frå Skjåk Trelast	
Fakturagebyr kr 50,- på alle papirfaktura. Send oss e-postadresse og få e-faktura.	

*Strøflis / fyringsflis: Bruksrettsyting på strøflis/fyringsflis blir berre gjeve til eigedomens jordbruksmessige behov.
**Uttak over 15 fastkbm. slip per sesong – ingen rabatt.

- **Tidspunkt for uttak av material**
  Bruksrettsuttak skal skje måndag-fredag ved Skjåk Trelast AS. Bruksrettsuttak kan også skje laurdag, men då skal dette vera bestilt og klart for henting på førehand. Vi oppmodar om at alle i størst mogleg grad bestiller alt uttak av materialar på førehand så langt det let seg gjere. Vi set stor pris på at det blir samla opp uttak i størst mogleg kvantum, for meir rasjonell ekspedering.
- **Uttak av ved**
  Skrifteleg bestilling på eige skjema via nettsida. Meir informasjon om vilkår og prisar blir publisert etter nyttår på heimesida vår.
- **Uttak av all flis**
  Flishenting ved Skjåk Trelast kvar onsdag mellom 07-15. Hugs presenning over flisa!

5. **Rabatt frå Bygger`n Skjåk AS**
   På kjøp av trelast og byggevarer frå Byggern`n Skjåk AS er det ikkje bruksrettsyting.
   Dei med bruksrett i Skjåk Almenning får 10 % rabatt på alle varer (gjeld ikkje tilbodsvarer). For større uttak - kontakt Bygger`n for konkrete tilbod.

6. **Tilskot til grus**
   Det blir gjeve tilskot til kjøp av grus på 17 kr/m3 på uttak av knust grus frå Framruste (frå eiga råvare), eks. mva. og frakt. Dette gjeld ikkje uttak av råmasse. Uttak til fellestiltak og/eller setervegar skal gå gjennom organisert veglag. Tilskot blir utbetalt fortløpande etter faktura, men alle må søkje om dette på eige skjema via nettsida vår. Faktura skal ligge ved søknaden. Søknaden skal handsamast av styret.

7. **Uttak av ved på rot**
   Iflg. bruksreglane kan hogst av ved på rot berre skje etter avtale. Bryting av tyrirøt og neverflekking o.s.v. kan berre skje etter tilvising.

8. **Tilskot til driftsbygning – uttak av byggevarer frå Bygger`n Skjåk AS**
   Tilskot er ein bruksmåte av overskot som kjem i tillegg til vanlege bruksrettsytingar. Styret står fritt i tildeling av tilskot, og vurderer til kvar tid innretning og storleik på tilskot. Tilskot til driftsbygning vert nå prioritert. Føremålet med tilskotet er å gje attende til dei som driv aktivt jordbruk i form av husdyrproduksjon, grønsakproduksjon eller liknande, og som treng å investere i driftsbygning tilknytt produksjonen.
   Det er sett fylgjande vilkår for tilskot:
   a) Tilskotet gjeld investering i nybygg, påbygg, ombygging eller anna oppgradering av driftsbygning i aktiv bruk innanfor tradisjonelle jord- og husdyrproduksjonar.
   b) Tilskot blir gjeve på bakgrunn i uttak av byggevarer* (ikkje verktøy) på Bygger'n Skjåk AS som skal nyttas på driftsbygningen.
   *(*med byggevarer meiner ein her for eksempel varer til armering, mur/grunn, tak og vegg, festemidlar, dører, isolasjon, veggplater, måling/beis og liknande - lista er ikkje uttømmande).*
   c) Ein kan få tilskot på inntil 20 % av faktiske kostnadar, opp til kr. 200.000 per gardsbruk over ein periode på 10 år.
   d) Tilskot blir utbetalt etter innsendt kostnadsoppstilling med fakturabilag frå Bygger`n Skjåk AS.
   e) Prosjektet må ha ein totalkostnad på over kr 100 000,- (eks. mva.), utan eigeninnsats.
   f) Det må sendast søknad til Skjåk Almenning med status for drifta på garden, behov og plan for investering / oppgradering, teikningar, samt detaljert kostnadsoverslag, finansieringsplan og tidsplan over tiltaket. (Gjerne kopi av søknad til andre finansieringskjelder (IN, kommune, bank e.l.))
   g) Alle søknadar skal handsamast av styret. Styret må godkjenne søknaden før tiltaket blir sett i gang.
   h) Tilskotet kjem i tillegg til, og uavhengig av eventuelle andre tilskotsordningar frå eksterne.
   i) Frist for å gjennomføre tiltaket er 3 år rekna frå vedtaksdato om innvilga tilskot.
   j) Dersom drifta blir lagt ned, eller vesentleg endra i høve søknaden, kan styret krevja heile, eller delar av tilskotet betalt attende. Slikt krav frå styret må fremjast innan 5 år frå utbetalingsdato.

9. Eingongstilskot til større investeringar i driftsbygning i jordbruket

Føremålet med tilskotet er å gje attende til dei som driv aktivt jordbruk i form av husdyrproduksjon, grønsakproduksjon eller liknande, og som investerer i driftsbygning tilknytt produksjonen.
Stønaden blir gjeve som eit eingongsbeløp på kr 100 000,- til alle gardsbruk som investerer minst 3 MNOK (eks. mva.) i driftsbygningen.
Det er sett fylgjande vilkår for tilskot;

a) Tilskotet gjeld investering i nybygg, påbygg, ombygging eller anna oppgradering av driftsbygning i aktiv bruk innanfor tradisjonelle jord- og husdyrproduksjonar.
b) Prosjektet må ha ein totalkostnad på over kr 3 mill.,- (eks. mva.), utan eigeninnsats. Dette må dokumenterast i form av søknad / tilsegnsbrev frå IN, kommune og/eller bank.
c) Gardsbruket må ha bruksrett i Skjåk Almenning.
d) Eit gardsbruk / samdrift kan berre få utbetalt eingongsbeløpet ein gong i løpet av ein periode på 10 år.
e) Det må sendast søknad til Skjåk Almenning med status for drifta på garden, behov og plan for investering / oppgradering, teikningar, samt detaljert kostnadsoverslag, finansieringsplan og tidsplan over tiltaket. (Gjerne kopi av søknad til andre finansieringskjelder (IN, kommune, bank e.l.)).
f) Alle søknadar skal handsamast av styret. Styret skal normalt godkjenne søknaden før bygging blir sett i gang, men det blir gjort unntak for investeringar som er påbegynt i 2021/2022.
g) Tilskotet blir utbetalt når bygget er ferdigstillt. Med ferdigstilling meinast at bygget er ferdig godkjent for sluttutbetaling frå andre finansieringskjelder (t.d. IN / kommune), og tatt i bruk til føremålet i tråd med søknaden. Dokumentasjon på kostnadar må leggast fram dersom almenninga krev det.
h) Tilskotet kjem i tillegg til, og uavhengig av eventuelle andre tilskotsordningar frå eksterne.
i) Frist for å gjennomføre tiltaket er 3 år rekna frå vedtaksdato om innvilga tilskot.
j) Dersom drifta blir lagt ned, eller vesentleg endra i høve søknaden, kan styret krevja heile, eller delar av tilskotet betalt attende. Slikt krav frå styret må fremjast innan 5 år frå utbetalingsdato.

10. Tilskot til gjerde mot utmark

Tilskot er ein bruksmåte av overskot som kjem i tillegg til vanlege bruksrettsytingar. Styret står fritt i tildeling av tilskot, og vurderer til kvar tid innretning og storleik på tilskot. Almeninngsstyret ynskjer å prioritere tilskot til gjerde mot utmark med fylgjande vilkår:

a) Tilskotet gjeld alle med bruksrett og eigedomsrett i Skjåk Almenning.
b) Tilskot kan gjevast til utmarksgjerde rundt gardsbruket og på setra som tilhøyrer gardsbruket. Dette gjeld også dei med bruksrett i Skjåk Almenning med seter i Lom kommune.
c) Tilskotet gjeld oppsetting av nytt utmarksgjerde der det blir brukt faste stolpar (ikkje straumgjerde eller sperregjerde) og som held ute/inne både småfe og storfe. Riving av eksisterande gjerde for så å setja opp nytt blir godkjent. Gjerde mellom eigedommar eller inne på eigedommen blir ikkje rekna som utmarksgjerde.
d) Tiltakshavar skal på førehand søkje skriftleg til Skjåk Almenning på eige søknadsskjema. Søknaden skal innehalde grunngjeving for behovet for nytt gjerde med tilliggjande kart, lengd på nytt gjerde, gjerdetype og tidsplan.
e) På toppen av norgesgjerde og stakittgjerde skal det etablerast forhindring slik at beitedyr eller ville dyr ikkje blir hengjande fast (for eksempel bøljetråd eller slind/tverrtre).
f) Gjerdet skal vera i samsvar med den til kvar tid gjeldande beitebruksplan i Skjåk kommune.
g) Uttak av gjerdemateriell skal skje gjennom Bygger’n Skjåk AS og Skjåk Trelast AS under føresetnad at slikt er lagervare og med konkurransedyktige prisar.
h) For å få utbetalt tilskot skal Skjåk Almenning godkjenne tiltaket gjennom synfaring.
i) Handsaming av søknad, synfaring og utbetaling av tilskot vert utført av administrasjonen i Skjåk Almenning.
j) Tilskotssatsen er kr. 30/løpemeter.

11. **Omgjering av tildeling**
    Alle ytingar/tilskot utbetalt på feil grunnlag skal attendebetalast i si heilheit. Ved misbruk blir retten til allmenningsytingar inndrege for 5 år. Om den jordbruksmessige drifta blir lagt ned innan rimeleg tid kan allmenningsstyret krevja at ytingar blir betalt attende (jf. §5-7 i bygdeallmenningslova og gjeldande bruksreglar for Skjåk Almenning). Dette gjeld for eksempel frådeling av hus, frådeling/omdisponering av dyrka jord slik at jordbruksarealet blir så lite at bruket misser bruksretten eller at brukets karakter blir endra til fritidseigedom. Det vil skje stikkprøver på uttak av materialar (også under frikvantum) og at tiltaket er relevant for dagens drift på eigedommen.

12. **Snøscooter**
    Skjåk Almenning har reglar som regulerer bruk av snøscooter innan almenninga i samband med jordbruksnæring. Bruksberettiga som har legitimt behov for å nytte snøscooter, må framfor kvar vintersesong sende skriftleg melding om dette på fastsett skjema. Ferdig utfylt og godkjent skjema tener som køyreløyve. Reglar og skjema vil ein få ved å vende seg til allmenningskontoret. Ved køyring i verneområde, må forvaltninga gjeva løyve.

Søknadsskjema og meir informasjon om bruksrett på
www.skjak-almenning.no

SKJÅK ALMENNING

Adresse: Skjåk Almenning – Industrivegen 10 – 2690 Skjåk. **Tlf:** 61 21 39 00
E-post: firmapost@skjak-almenning.no **Org,nr:** NO 915 963 420 MVA
www.skjak-almenning.no